



Φιλομήλια Λαπατά «Με συναρπάζει η ιστορία της Αθήνας»

ΣΤΗΝ ΝΤΕΠΥ ΚΟΥΡΕΛΛΟΥ

Η Φιλομήλια Λαπατά, με πρόθεση κοινωνικής ακτινοσκόπησης και με επιμέρους ήρωες που έχουν λόγο, αναπαριστά μια γκραβούρα της Αθήνας του 1840-1875 σε ένα αυτοτελές, πολυπρόσωπο μυθιστόρημα πάνω στον Διχασμό. Η συγγραφέας μάς μιλάει για το νέο της βιβλίο.

Το νέο βιβλίο σας «Ο Διχασμός» κυκλοφορεί στα βιβλιοπωλεία από τις εκδόσεις Ψυχογιός και αποτελεί το δεύτερο αυτοτελές ιστορικό μυθιστόρημα της σειράς «Οι κόρες της Ελλάδας». Κάντε μας μια σύντομη περιγραφή των όσων θα διαβάσουμε.

Πρόκειται για μια ιστορική μυθιστορηματική σειρά από γυναίκες Ελληνίδες, μέσα από τη ζωή και τις περιπέτειες των οποίων δίνω την «τοιογραφία» των τελευταίων διακοσίων χρόνων της Ιστορίας μας. Το πρώτο μυθιστόρημα της σειράς, με τίτλο «Η Επιστροφή», κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Ψυχογιός το 2015 και καλύπτει την ιστορική περίοδο 1790 μέχρι και 1838. Το δεύτερο μυθιστόρημα της σειράς, με τίτλο «Ο Διχασμός», το οποίο κυκλοφορεί τώρα, καλύπτει την ιστορική περίοδο 1840 μέχρι και 1875. Η σειρά δεν είναι διδακτική. Είναι μυθιστορηματική.

Μπορούμε να το διαβάσουμε αν δεν έχει προηγηθεί το πρώτο βιβλίο;

Βεβαίωτα! Και τα δύο μυθιστορήματα είναι αυτοτελέστατα. Μπορεί ο αναγνώστης να αρχίσει με τον «Διχασμό» και αν του αρέσει να διαβάσει και την «Επιστροφή».

Στο μυαλό σας οι «Κόρες της Ελλάδας» ήταν εξαρχής τριλογία;

Ήξερα από την αρχή πως θα ήταν περισσότερα βιβλία από ένα. Δεν μπορώ να προσδιορίσω αν η σειρά «Οι κόρες της Ελλάδας» θα είναι τριλογία ή τετραλογία. Το γεγονός είναι ότι καλύπτω διακόσια χρόνια της Ιστορίας μας και, όπως καταλαβαίνετε, δεν ήταν δυνατό να χωρέσουν σε ένα ή δύο μυθιστορήματα.

Πόση «αλήθεια» περιέχουν αυτά τα βιβλία; Θέλω να πω ότι η Ζηνοβία Σπίνου, ο Κόλλιας Γάδης, περιφερειακοί ήρωες, μοιάζουν να έχουν μια πραγματική ιστορία.

Όλοι οι ήρωες του «Διχασμού», αλλά και της «Επιστροφής», έχουν υπάρξει και ζήσκει στην Αθήνα του 1821 και έχουν δώσει το στίγμα της εποχής. Ήταν υπαρκτά πρόσωπα και το «ξαναζωντανέμα» τους αποτέλεσμα εκτενούς ιστορικής έρευνας.

Τι είναι αυτό που σας συνεπύρε ώστε να τοποθετήσετε τα μυθιστορήματά σας στην προεπαναστατική και μετεπαναστατική εποχή;

Λατρεύω το ιστορικό μυθιστόρημα. Έχω συγγράψει οκτώ μυθιστορήματα μέχρι τώρα, εκ των οποίων μόνο ένα είναι σύγχρονο. Η σειρά «Οι κόρες της Ελλάδας» ξεκίνησε από μια εσωτερική ανάγκη μου να κατανοήσω το πώς εμείς ως Έλληνες, με τέτοια σπουδαία Ιστορία και παρελθόν, φτάσαμε στο τραγικό σημείο στο οποίο βρισκόμαστε ως έθνος σήμερα. Με συνεπύρε η ιστορική έρευνα για την Αθήνα, τους κατοίκους της, τα ήθη και τα έθιμά τους.

Φαντάζομαι, προηγήθηκε μελέτη και έρευνα, πράγμα εμφανές και από τη βιβλιογραφία που παρατίθεται στις τελευταίες σελίδες. Αυτή η βουτιά στην Ιστορία τι μας μαθαίνει για το σήμερα;

Μεγάλη μελέτη και έρευνα εξαντλητική. Όχι μόνο μελέτσια ιστορικά βιβλία (βιβλιογραφία παραθέτω στο τέλος του βιβλίου), επισκέφτηκα μουσεία, παλαιά αθηναϊκά σπίτια, αλλά και συμβουλευτήκα παλαιά συμβολαιογραφικά αρχεία γεμάτα πληροφορίες για την καθημερινή ζωή των Αθηναίων. Στην πορεία της έρευνας και συγγραφής του «Διχασμού» κατάλαβα πως όποιος δεν γνωρίζει το παρελθόν του δεν μπορεί να έχει παρόν ούτε και μέλλον, διότι, δυστυχώς, τείνει να επαναλαμβάνει τα ίδια λάθη στο διηνεκές.

Τελικά, η συμπεριφορά του Έλληνα είναι γονιδιακή ή έλλειψη πολιτικής και κοινωνικής παιδείας;

Θα έλεγα ένας συνδυασμός και των τριών. Το «δεν φταιμε εμείς για το ικτρό σημείο στο οποίο οι λανθασμένες επιλογές μας μας έφεραν σήμερα, αλλά όλοι οι άλλοι, οι οποίοι μας επιβουλεύονται!» έχει γίνει πλέον η παθογένεια του Έλληνα. Καιρός να ξυπνήσουμε.

Στο βιβλίο σας, ενώ οι ήρωες έχουν να αντιμετωπίσουν τους δικούς τους δαίμονες και βάσανα, η αδιαμφισβήτητη ηρωίδα είναι η πόλη της Αθήνας με τα τοπωνύμιά της, τις συνήθειες και τα έθιμά της. Φαίνεται πως την αγαπάτε αυτή την πόλη. Τι σας συναρπάζει στην Αθήνα;

Τη λατρεύω την Αθήνα. Γεννήθηκα στην Αθήνα. Το μυθιστόρημα «Ο Διχασμός» είναι μια μελέτη πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις, στα πάθη και στις αυταπάτες. Ο πραγματικός πρωταγωνιστής, όμως, είναι το ευρύτερο τοπίο της Αθήνας της περιόδου 1840-1875. Σχεδόν τέσσερις πολύ σημαντικές δεκαετίες, διότι συνέβησαν σπουδαίες αλλαγές στο πολιτικό και πολιτειακό τοπίο όλης της Ελλάδας. Με συναρπάζει η ιστορία της, το πώς εκ του μηδενός ένα χωριό, γιατί αυτό ήταν η Αθήνα το 1821, κατόρθωσε να γίνει η πρωτεύουσα του ελληνικού έθνους και κάποια στιγμή να συναγωνιστεί τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Μου δίνει την αίσθηση της δύναμης και αυτό ταιριάζει και με τον δικό μου χαρακτήρα.